

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „**KOROŠKI SLOVENEK**“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrtletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Nazaj v slovensko družino!

Komaj dve leti živimo v novi državi, leto dni šele je v veljavi stanovska avstrijska ustava. In že so dobremu opazovalcu vidni glavni obrisi novega življenja v novi državi. Res so še močni vplivi minulega strankarsko-političnega življenja, stara miselnost, ki je delila ljudstvo v črne, rdeče, zelene in bele vrste, še redno prihaja na površje ob premnogih prilikah; jači in krepki se pa tudi nova državna misel, ki vodi razdvojen in po strankah razbito ljudstvo v stanovsko in narodno občestvo, v novo narodno družino. V pretežni večini so se avstrijski kmetje otrsli starih političnih vplivov in se oklepajo svoje nove stanovske organizacije, tudi obrtniki in trgovci novemu razvoju nikakor ne stojijo nenaklonjeni nasproti, četudi premnogi še niso zajeli njegove velike vsebine. Med delavstvom ni resnega odpora proti novi državi, akoravno je baš njihova učenitev v novo narodno telo najtežavnejše vprašanje nove državne politike. Temu je v veliki meri krivo nerazumevanje podjetništva za nove prilike in dejstvo, da zahteva nova država predvsem od podjetništva bistven preokret od stare liberalne miselnosti. Težko je menda tudi okoli prostih poklicev in uradništva, koder reže novi državni plug globoke brazde s tem, da zahteva resničnega vkoreninjenja državne misli v vsem duševnem. Nova država raste dejansko od znotraj na zunaj in je trdna ter solidna povšod, kjer se poraja iz duha in ne iz kaknega zunanega pritiska ali sile. Ob neoviranem nadaljnjem razvoju vidimo ob koncu v Avstriji novo, prerajeno narodno družino, povezano v stanovih, prosto vseh razdvajajočih in ubijajočih vplivov in predsodkov. Ko se v avstrijskem ljudstvu iz krščanskega duha narodi novo, narodno občestvo, je nova Avstrija dograjena.

Isti razvoj je že danes lahko opazovati tudi med manjšinskim narodom, četudi ne smemo prezreti, da so ovire okoli tega razvoja neprimerno večje. V dobi politične demokracije je slovensko ljudstvo krvavelo ob težkih izgubah svojih članov na socialdemokracijo in liberalni Landbund. Samo močno komaj za to, da je ohranjalo jedro svojega članstva v katoliških organizacijah in ljudski stranki, ni več ljudstvo našlo moči, da bi pod marksističnim ali liberalnim vplivom odpadajoče člane zajelo vsaj v svojem narodnem okvirju. Le še srce in duša slovenskega narodnega telesa sta ostali nedotaknjeni: kmet in duhovnik. Delavske in obrtniške vrste pa sta trgala nemški Landbund in socialdemokracija in v zadnjem času politične demokracije sta segala celo že po slovenskem kmetu. Kmet in duhovnik, stebra krščansko-narodnega življenja med Slovenci na Koroškem, ostajata tudi danes glavna opora, okoli katere se zgrinja novo življenje manjšine v novi državi.

Ob koncu našega razvoja v novi državi mora biti — kot pri večinskem narodu — stanovsko urejena, narodna družina koroških Slovencev. Isti je cilj življenja manjšine v stanovski državi kot je cilj večinskega naroda: narod, ne več deljen, razdvojen in razbit v stranke, marveč prenovljen in povezan po narodnih stanovih v narodno družino. Zato je nesmiselno misliti, da se da ob novih prilikah manjšinsko vprašanje reševati iz kakih nacionalno-liberalnih vidikov, ker bi le-ti jemali v račun kvečjemu strankarske ali razredne poglede, stanovi bi jim bili zadnja briga. Danes med Slovenci ni več pristašev bivše socialistične ali landbundovske stranke, tudi ni več članov Koroške slovenske stranke. Vsi, kmetje, delavci, obrtniki, trgovci in izobraženci, ki doma govorijo slovensko in so torej Slovenci, so člani slovenske narodne družine in njenih stanov. Ta objektivni pogled seve danes še ne odgovarja mnogim sub-

jektivnim mnenjem posameznikov in raznih organizacij. Mnogi hočejo kmete slovenske govorice še danes deliti v črne in zelene, delavcem se ponekod ovira prosta pot v njihovo stanovsko organizacijo, med obrtniki in trgovci so ponekod najglasnejši oni, ki so najmanj poklicani govoriti kot zastopniki slovenskega obrtništva in trgovstva. Temu je poleg zavestne slabe volje kriva tudi nejasnost državne in deželne ustave, ki ne predvidevata v stanovskih organizacijah niti ne posebnih odsekov za slovenske stanove, kaj šele posebne slovenske stanovske organizacije. Končno je glavni krivec tega narodno-politična nejasnost, ki med koroškimi Slovenci še danes dovoljuje de-

litev njihovih vrst v nacionalne, narodno nezavedne, vindišarje in celo slovenske Nemce.

Jedro slovenskega manjšinskega naroda je danes v njegovih prosvetnih in združnih organizacijah, v Kmečki zvezi in okoli lista „Koroški Slovenec“. To jedro se hrani iz taiste krščansko-narodne misli, ki je vodilo vse države. Tod je moralna sila slovenskega naroda na Koroškem. Iz tega jedra se mora nekoč razrasti drevo slovenske narodne družine, ki bo obsegala slehernega Slovenca in sleherni stan. To je predvsem naša naloga, pa tudi dolžnost države, če naj se manjšinsko vprašanje na Koroškem pravično uredi.

ro.

„Slovenci! Ohranite svojo narodno zavest...!“

Notranje zadoščenje nam je, da danes ne zamore več nevednost, le še zloba podtikovati slovenski manjšini na Koroškem, češ, da ni storila vsega, kar zamore storiti manjšina v borbi za svoje narodno pravo. Storili smo vse, da za nas Slovence dosežemo to, kar je nedavno v velikem govoru v dunajskem državnem zboru kancler Schuschnigg zahteval za Avstrijo: **ravnopravnost, enako pravico in enako čast.**

Resnici na ljubo radi priznavamo, da smo bili v zadnjih dveh letih koroški Slovenci — poleg marsikaterih senc in razočaranj — deležni odkritih in dobrohotečih besed državnih voditeljev, ki so manjšini danes močna moralna opora v njenem življenju in stremljenju. Pred letom dni sta kancler Dollfuss in knez Štarheimberg obljubila v Avstriji vzorno manjšinsko zaščito. V februarju letošnjega leta je kancler Schuschnigg nas Slovence pozval, naj gojimo svojo slovensko narodnost, ter obsodil odpadništvo kot državi škodljivo. Obljubil nam je svojo in svoje vlade podporo v tem našem stremljenju in s tem položil prvi temeljni kamen nove manjšinske politike. Mesece navrh je generalni tajnik domovinske fronte Ad am povdaril, da je rešitev manjšinskega vprašanja v državnem interesu in da so februarjske načelne izjave manjšini merodajne za rešitev. Državni tajnik v naučnem ministertvu Pernter je o priliki svojega bivanja v deželi k ureditvi manjšinskega šolstva naglasil, da mora biti materni jezik, ki ga otrok prinese z doma v šolo, podlaga vsake šolske vzgoje. Potrdil je nadalje, da je svobodna odločitev starišev glede šolskega jezika podana s tem, da slovenski sta-

riši vzgajajo svoje otroke v predšolski dobi v slovenskem, nemški stariši v nemškem jeziku. Končno je priznal nujnost šolske reforme za slovensko manjšino. Tudi deželni glavvar Hülgerth in deželni vodja fronte sta obljubila, da nepristransko proučita od manjšine v posebni spomenici predložene težnje.

V tej zvezi nočemo prikrivati, da nas je veliko beljaško zborovanje minule nedelje v gotovem pogledu nekoliko razočaralo. Slovenska Koroška je bila na zborovanju častno zastopana, dobro četrtino štiridesettisočih navzočih so tvorili Slovenci. Nedvomno bi bili zaslužili neposredno javno besedo zvestobe za svojo zvestobo. Sicer pa so dobro razumeli kanclerjevo besedo o domovini, o oni domovini, ki jo ljubijo čisto in iskreno, in še besedo o dobro zavarovanih državnih mejah, ki jih gotovo ne tvorijo ne reke in ne visoke gore, marveč nedvomno najprej in najbolj zadovoljno obmejno ljudstvo. In še besedo o čistoči državnega stremljenja za blagor vseh državljanov.

V nekem inozemskem dnevniku smo pred tedni brali oster očitek vodilnim možem naše manjšine, češ, da prosijo za pravico, ki bi jo morali zahtevati. Menimo, da nikakor ne more in ne sme biti nečastno delo za domovino, ki smo ji vsi zvesti bolj od onih, ki jo reklamirajo zase, za narod, ki mu služimo s čistim srcem, in za državo, katero spoštujemo z dobro vestjo. Danes pa je vsakakor na državi, da nam z dejanji zavaruje našo domovino in podpre naš narodni življenj. In to bo storila, če so ji svete obljube njenih voditeljev in njeni lastni interesi.

Jugoslavija. Nova narodna skupščina se je po zadnjih volitvah sestala dne 3. t. m. k prvi seji. Navzoči so bili samo na Jevtičevi listi izvoljeni poslanci. Mačkova skupina se seje ni udeležila in sklenila, da v skupščini ne bo sodelovala. Na posebni skupščini je izdala dve resoluciji. Ta teden se skupščina zopet sestane, da verificira mandate in reši najnujnejše posle, potem pa gre na daljše počitnice.

Nemška vlada je poslala vladam Italije, Francije in Anglije spomenico o francosko-ruskem paktu, ki vsebuje pravno kritiko sporazuma. Spomenica ugotavlja nezdržljivost omenjenega sporazuma z locarnskim sporazumom. Zlasti ugotavlja dejstvo, da stopijo določila francosko-sovjetskega pakta v veljavo tudi, ako sklene svet Društva narodov drugače. Zaradi tega se Nemčija v nobeni obliki ne more pridružiti temu sporazumu v okviru takozvanega vzhodnega pakta. Odklanja tudi dvostranske pogodbe, ki bi bile s tem načrtom v zvezi. Nemčija ostane zvesta locarnski pogodbi.

Plebiscit na Grškem. General Kondilis, podpredsednik vlade, je izjavil, da bo v teku enega meseca po izpremenitvi ustave, ki jo bo sklenil novi grški parlament, plebiscit za zopetno vpostavitve monarhije. Če se bo narod izjavil za monarhijo, bo pregnani grški kralj takoj poklican, da zaseda državni prestol.

Pomorska pogajanja. Pretekli teden je prispela v London nemška delegacija za pomorska pogajanja, da se najde temelj, na katerem se bodo vodila angleško-nemška pomorska pogajanja. Izve se, četudi so pogajanja tajna, iz angleških krogov, da zahteva Nemčija zase 3 oklopne križarke, 16 križark srednje tonaže, 50 torpedorušilcev in torpedovk za visoko morje, 50 manjših podmornic in 2 matični ladji za letala. Del teh zahtev bi bil za Anglijo sprejemljiv, ne more pa ugoditi vsem, ker bi imelo to za posledico novo tekmovalstvo v oboževanju na morju. Nemčija je izjavila, da si hoče nabaviti samo defenzivno orožje, dočim smatra Anglija, da so matične ladje ofenzivno orožje. V tem slučaju pa bi povečali svoje brodogradnje tudi Ja-

ponska in Amerika. Na poseben uspeh pogajani tedaj trenutno še ni upati.

V Švici se tudi čuti gospodarska kriza. Socijalisti so zahtevali od vlade, naj se dajo višji krediti iz javnih sredstev za zaposlenje in da naj se na zlato kritje švicarskega franka ne gleda preostro. Pa še druge zahteve, ki bi imele za posledico padec švicarskega franka in okrenitev pokrajinskih avtonomij. O teh zahtevah je odločal narod z glasovanjem in odklonil socijalistične predloge z veliko večino.

Francija. Zelo redko se ponavljajo slučaj, da bi bila kaka vlada na krmilu samo tri dni. To se je pripetilo Bouissonovi vladi. Samo toliko časa je imela, da je sporočila parlamentu vladni program in pooblastilne zakone. Te zakone je parlament zavrgel in vlada je podala ostavko. Nalog za sestavo nove vlade je dobil mornariški minister Pietri, republikanec, ki ima sicer dobre zveze z vsemi strankami, pa ni mogel sprejeti zahtev levicarskih skupin. In nazadnje je prišel na vrsto zopet Laval, ki je sestavil novo vlado v par urah. V svojo vlado je prevzel precej novih ljudi in jo takoj predstavil parlamentu, kjer je dobil večino. Prva naloga vlade bo, da dobi pooblastila za zaščito franka in sanacijo državnih financ.

V Abesiniji je prišlo med Italijani in Abesinci do novih obmejnih sporov. Splošno se pač trdi, da se spor kljub posredovanju Društva narodov ne bo dal poravnati mirnim potom. Je že značilno, da Italija mobilizira naprej. Pod orožjem bo sedaj že okrog 1.100.000 mož. Abesinski cesar je po italijanskih listih izjavil, da je storil in bo storil vse, da se spor mirnim potom poravna, ako pa bo Abesinija med pogajanj napadena, se bo odločno branila. Abesinija želi dobiti izhod na morje, toda to se da doseči tudi mirnim potom s pogajanj. Zankrat zahteva Abesinija, da Italijani izpraznijo oni del abesinskega ozemlja, ki so ga zasedli. Abesinija je verno pripravljena sodelovati za pomiritev v Afriki, pa tudi pripravljena braniti do skrajnosti svojo politično in gospodarsko neodvisnost. — V zvezi s tem je opažati nekako zблиžanje med Nemčijo in Italijo, ker mora biti Italiji veliko na tem ležeče, da je meja na Brennerju varna. Na drugi strani pa je Anglija z Italijo zelo nezadovoljna, ker italijanski tisk v zadnjem času brez vsakih olepšavanj izjavlja, da hoče Italija Abesinijo na vsak način zasesti, da si ustvari v Afriki veliko kolonijo.

Roosevelt je baje naročil justičnemu ministru, da naj po možnosti, dokler ne bo zakonitih določb, skuša s prostovoljnimi pogodbami nadomestiti z razveljavljeno zakonodajo določene mere. Za vlado je silno neprijetno, ker zahtevajo tisoči podjetnikov, ki so bili kaznovani z globami,

denar nazaj, a ga je država porabila za javna dela. Proti Rooseveltovi zakonodaji je zlasti tudi liberalna stranka ter že sedaj agitira proti predsedniku. Na drugi strani pa se pravi, da bo Roosevelt na drugi način izvedel svoje odredbe glede ozdravljenja gospodarstva in da bo prodr. Počakajmo!

Pismo v juniju.

Star kmet je pripovedoval piscu mesečnih pisem o nekdanjih boljših časih in iz njegovega pripovedovanja povzamemo sledeče:

Še pred dobrimi 30 leti so kmetje redili vole in z njimi obdelovali, imeli so čeno in jo imajo še sedaj. Le tu in tam je kateri imel konje. S konji so zalezli kmetje v dolgove, ker konj je dražji in bolj občutljiv, ima dosti napak in nesreča pri konjih kmeta občutno udari. Gorski kmetje so si nabavili drage konje in opustili vole ter zalezli v dolgove. Marsikateri kmet je zlezl v dolgove po konjih in motorjih. Dva kmeta sta se pogovarjala: „Jaz delam s stroji, katere plačujem na obroke.“ Drugi: „Jaz sem kupil za 60 grošev jermenov in mlatim“ — in oba sta imela ob istem času zmlateno. Delo s stroji se še dandanes za malega kmeta ne izplača, kolikokrat se dogodi dandanes, da kmetu, ki zastane s plačili električnega toka, moč ustavi in mora spet mlatiti. Ves denar za nabavo in napeljavo električne moči je vržen v vodo.

Svoj čas je bil živinski trg premajhen, toliko lepe živine in pitanih volov so prignali na sejem. Sedanja kriza je vzrok zastoju, ker se le izjemoma komu posreči, da more prodati govedo za nizko ceno. Včasih so bili ljudje bolj verni kot sedaj. Ko je zazvonilo opoldne, je na sejmu potihnil vrišč in trušč, vsi so se odkrili in molili angeljsko češčenje in ko je odzvonilo, so začeli spet kupčevati. Dandanes pa se za zvonjenje nihče več ne zmeni, kvečjemu kak star mož še vzame klobuk raz sivo glavo. Če je volar vpregel vola, je pred njim na tla napravil križ z bičem, delo se je začelo z molitvijo, več se je molilo in bilo je več vedrih in veselih obrazov, več sreče in zadovoljnosti kot pa dandanes, ko se začne delati s kletvijo in jezo. Blagoslov božji je izginil in to kljub velikemu napredku in raznim napravam, ki lajšajo delo.

Hudo tlači bolniška blagajna kmeta, obrtnika in delavca. Ravno zaradi tega si kmet ne more pri-

vzeti toliko poslov, kolikor jih potrebuje, in ravno tako tudi mojster krči število pomočnikov. Nešteto slučajev imamo, da je imel gospodar prej pet do šest poslov, sedaj pa ima enega ali dva ali pa obdeluje kar sam, kolikor pač gre, ali pa z duševnimi reveži, ki so zavarovalnine prosti. Na drugi strani vidimo poljske delavce, ki so brezposelni in ravno zavoljo bolniške blagajne ne dobijo službe. Njive se opuščajo ali se slabo in površno obdelujejo, ker se ne izplača in je škoda manjša, kot pa pri sedanjih nizkih cenah lesa in živine plačevati bolniško blagajno. Dogodi se tudi, da kmet v strmih, od cest oddaljenih hribih ne more prodati zrelega lesa, ker bi pri sedanjih cenah nič ne izkupil, oziroma moral izkupiček plačati bolniški blagajni.

Veliko breme so dandanes za kmeta razni vagabundi, ki prosjačijo od hiše do hiše — ja, često ne prosjačijo, marveč zahtevajo. Naši ljudje so usmiljenega srca in radi pomagajo starim, resnično potrebnim revežem. A dandanes hodijo po hišah in prosjačijo često mladi in močni ljudje s peresi za klobukom, cigareto v ustih, palico in časopisom v roki in z revolverjem v žepu ter predrzno zahtevajo to, česar kmet nima. Svoj čas so reveži hodili prosit z rožnim vencem v roki in so molili za dobrotnika. Se dogodi, da kmet vagabundom da boljšo jed in se sam zadovolji s slabšo iz strahu, da mu ne zažgo hiše. Čudno je to, da oblasti proti temu ničesar ne ukrenejo, da se potika toliko inozemcev iz vseh evropskih držav po naši državi. Ako pa v inozemstvu prosjači Avstrijec, ga takoj po odgonu pošljejo domov. Zakaj mora ravno koroški kmet prehranjevati toliko brezposelnih inozemcev? Dogodil se je slučaj, da je inozemec nekaj ukradel med prosjačenjem, nakar so ga prijeli, drugi dan pa je spet prosjačil po hišah.

Pomladanski požari so vsakoletna nadloga, tako da že ljudska prislovica pravi, da spomladi rado gori, ker so skednji prazni. Gotovo je temu uničevanju ljudskega premoženja kriva brezvestnost in pomanjkanje vere. Na drugi strani vidimo pa stara, z mahom poraščena poslopja, ki vsled starosti ležejo na kup, pogorijo pa vseeno ne. Čudno, neumljivo in vendar umljivo je, da tam, kjer je pred nekaj leti pogorelo in se na novo postavilo, večkrat rado gori. Kakor da bi bilo zakleto! Tudi opažamo, da požar nekaterim pokrajinam prizanaša, drugod spet so požari na dnevnem redu. Čim več je požarov, tem višje so zavarovalne premije, oškodovani so vsi, ker morajo plačevati višjo zavarovalnino.

K. i.

PODLISTEK

Ksaver Meško:

Na Poljani.

(33. nadaljevanje.)

„Strela ga je ubila. V istem hipu je stopil na prag.“

Globlje se je sklonila žena, ihteča in drhteča, tesneje se je privila brezčutnemu truplu. Ni pogledala na hišo, gor na streho, plamtečo visoko kakor grmada, pripravljena za pogreb mogočnega indskega vladarja. Ni slišala, kako je prasketalo nad njo, kako je ječalo in pokalo... Kaj ji je zdaj hiša in čemu, ko leži pred njo mrtva sreča hiše! Kaj ji bo od danes naprej, ko leži pred njo brez moči, ki jo je podpiral s svojo močjo, iz vdanosti in iz ljubezni izviračo!

Joža, štiridesetleten, majhen, a širokopleč mož, se je sklonil k Dolinarju in k ženi.

„Stran, Dora! — Ne, vstani! Tukaj zgorita oba. Primita, fanta. V mlin!“

Dvignili so mrliča. Groza in sila trenutka jim je dajala moči, da so skoro hiteli z njim proti mlinu. Za njimi se je opotekala vdova kakor omamljena od preobilno zavžite pijače, jecajoča kakor dete, ostavljeno samo v temi, plakajoče poltiho, ker ga je strah lastnega glasu.

Vseposvobod se je budilo življenje. Iz gornje vasi so hiteli ljudje z vedrami in s škafi. Gibala se je pač množica rok; a niso imeli brizgalnice, in ogenj je pojemal le polagoma.

Ko se je odprlo nad dolino oko božje, svetlo jutro, je bila hiša Dolinarjeva razvalina, tleča še in se kadeča. Gospodar pa je snival v mlinu večni son, ne meneč se ne za pogorišče, ne za ženo, sedečo sključeno, z osteklenelimi, polmrtvimi očmi ob njem.

Zunaj na cesti pa so stale sestre iz rodu velikarov in so zrlle z mrzlimi, brezčutnimi očmi na žalostno svoje delo...

*

Dolarja so izročili zemlji.

S pokopališča sta se vračala dva siromaka, dve žalostni, samotni srci, revni in trpeči, da bi se usmilil še grob, če bi se smel: Dolinarica in Ivan.

„Kaj sedaj?“

Že prejšnji večer, ko je prišel Ivan, in sta si pogledala prvokrat v oči, sta čitala drugi drugemu v očeh in v mislih isto vprašanje:

„In kaj sedaj?“

A izgovorila msta. Ni bilo časa, in bala sta se oba. Ker grenak je pogled v temno, žalostno prihodnost. A ko sta ostala po pogrebu sama, je stopila skrb tesno k njima in je potrkala glasno na srce:

„Kaj pa sedaj?“

Nista izgovorila še težke besede o prihodnosti, kar je prišel iz cerkve mladi župnik in je pristopil, samotni k samotnima.

„Pojdeta z menoj?“

Prijazno je bilo povabilo, sočuten pogled. Globoko je moralo biti srce, ki je zrllo iz oči, in bogato dovolj, da deli dobrote, tolažbo in blagoslov povsodi in v izobilju.

Ko sta se poslavljala uro pozneje od župnika, je bilo sklenjeno: Ivan se vrne do konca šolskega leta v mesto. Mati pripravlja med tem s pomočjo dobrih src potrebno za zidanje. Jeseni pa se Ivan ne vrne več v šolo, ampak prevzame dom.

Tako je prišla usoda Ivana z močno in trdo roko in ga je vrgla s poti, ki mu je bila draga in jo je ljubil, in ga je postavila na povsem drugo, nasprotno. Te ni ljubil, pa tudi sovražil ne. A velika in močna je bila ljubezen mladega njegovega srca do žene, ki hodi po ti poti. Dolžnost tirja, da

jo spremlja od sedaj zvesto na samotni njeni poti, ji pomore, ko bo utrujena od bremena življenja in skrbi, jo podpre, ko bo omagovala pod trpljenjem, pod revščino in pod težo let.

Velika je bila njegova ljubezen do matere. In ljubezen premaga vse, daruje vse, žrtvuje vse. Ljubezen zmaguje v vse veke...

*

Zgodilo se je, kakor je bilo sklenjeno: Ivan je ostal jeseni, ko se je vračal Vendelin v mesto, v vasi, pri materi, ki je našla zavetišče pri starem mlinarju Matiji ker hiša Dolinarjeva je bila razrušena do tal — čakalo je pogorišče, da se dvigne na njem nov dom, lepši in donosnejši. Srečnejši? Nesrečnejši? Tema je ovijala težko, usodno to vprašanje.

V poznejših letih, ko je bil že vtrjen v svojem domu in je stal ponosen na domači, lastni grudi, se je spominjal Ivan čestokrat onega časa in je priznaval sam sebi in ni zakrival tudi drugim: „Bili so težki dnevi!“

Ker kaj je težjega na svetu, nego dati slovo lepim sanjam, ki jih je sanjalo srce leta in leta v mameči sladkosti! Kaj je težjega v življenju, nego odpovedati se upanju na lepo in jasno, morda celo blestečo prihodnost! Opirajo se že vrata, zre že od daleč začudeno oko prve žarke čudovite lepote, kraljujoče za skrivnostnimi onimi vrati kakor na prestolu nebeškem; a nenadoma, glej, zapre sovražna roka pot in vrata, hipoma umre vsa prelestna sanjska lepota, umre vse sladko upanje v vzradoščenem srcu.

Kje je srce, ki bi ne vzdrtelo od boli v takem hipu?

Nekaj knjig je prodal, ko se se je napravil ob koncu šolskega leta domov, nekaj jih je vzel s seboj v domačo vas.

(Dalje sledi.)

DOMAČE NOVICE

Koroški deželni zbor je zasedal 5. junija. Zasedanje je otvorila slovesna blagoslovitev križa, ki bo odslej krasil zbornično dvorano. Govorila sta prezident Ritscher in knezoškof dr. Hefter, ki je v globokem govoru dokazal povezanost cerkvenih in državnih stremeljenj in nujnost sodelovanja države in Cerkve. Sledeča seja se je v glavnem bavila z deželnim proračunom, h kateremu je poročal deželni glavar Hülgerth. Koncem minulega leta je znašal celotni deželni dolg 16,5 milijona šilingov. Glavar je pozval zastopnike k žrtvi, ki je potrebna za sanacijo deželnega gospodarstva. O sanacijskih predlogih je poročal grof Goess. Petino javnih dajatev občinam dobi v letu 1935 dežela, 15 odstotkov oddata mesti Celovec in Beljak. Občine bodo prispevale na osebo ne več dosedanjih 5, marveč 50 grošev. Dežela dobi tri četrtnine prispevka za lov, ostalo četrtnino občine. Spremeni se postava o dajatvah na nepremičnine, dajatve dobi deželna blagajna. Za koroške kmete se je izjavil deželni vodja Gruber, da sprejme novo postavo, četudi pomeni za kmetijstvo novo težko breme. Deželni zbor je nato odobril občinske doklade nekaterih občin, tako za Železno Kaplo 500, za Brdo pri Šmohoru 300 odstotkov doklade na zemljiški davek, za Velikovec 320 odstotkov doklade na zemljiški in 520 odstotkov doklade na davek za poslopja. Sklenjen je bil še okvirni zakon za pobiranje mute v deželi in predlagan nov deželni gradbeni red.

Naše cerkve ropajo. Dne 1. majnika so ukradli v cerkvi na Dravi puščico sv. Antona z vsebino vred, drugi dan navrh na Pečnici, tretji dan v farni cerkvi sv. Antona. Par dni navrh so vlomili v podružno cerkev sv. Katarine na Jerbergu v šentiljski fari. Pobrli so prte vsem oltarjem. Bomo morali zaklepati cerkve tudi podnevi! Da taki faloti ne pomislijo, da kradejo s tem le uboge groše naših revnih kmetov. In ti „cestninarji“ živijo največ od njih!

Dekla rešila dva hlapca. V okolici Št. Vida ob Glini je te dni 23letna dekla Rudorferjeva rešila življenje dvema hlapcema. Opoldne se je vrnil hlapec posestnika Mašnika domov z vozom in volovsko vprego. Hlapec je odgnal vola v hlev, pri tem pa je dvignil bič do stropa. Bič pa se mu je po nesreči zapel med električne žice in je v trenutku, ko ga je hotel snesti s stropa, strgal električno napeljavo. Hlapec je hotel strgane žice sam popraviti in ju je prijel z golima rokama. Pri tem se je hipoma onesvestil in padel na tla. Mlajši hlapec, videč, kaj se je zgodilo, je priskočil prvega hlapcu na pomoč in je prijel onesveščenega za roki. V tem trenutku je tudi njega prestrujil tok, da je padel na zemljo. Dekli se je zdelo čudno, da je v hlevu nenadoma postalo tako tiho in je skočila pogledat, kaj delata hlapca. Našla je oba ležeča na zemlji. Takoj je spoznala nezgodo in je najprej z lesenimi vilami odstranila električne žice ter na ta način rešila življenje obema hlapcema, ki sta zadobila precejšnje opekline na rokah in nogah. Odvesti so ju morali v bolnico.

Podkrnos. (Nedostojno postopanje v šoli.) „Die Tschuschen werden wir nicht züchten!“ Tako se je izrazil naš g. nadučitelj nad dekletom, ki je obiskovalo slov. jezikovne vaje na Radišah, ki so dovoljene od deželne vlade s št. 69.308 LDSCHR. 33/III. On se je lotil dekleta naravnost v šoli. Vpil nad njim, po kaj da hodi na Radiše? Deklece je strepetalo in ni moglo odgovarjati. Grozil ji je in vpil: „Wir brauchen keine Tschuschen!“ in podobno. Saj so te vaje čisto nedolžna stvar, kjer se otroci vadijo le v pisanju in čitanju slovensčine. Hitro smo izvedeli, da so omenjene vaje g. nadučitelju trn v peti, akoravno jih vlada dovoljuje. Žalostno je takšno postopanje v času, ko se rešuje manjšinsko vprašanje. Posebno žalostno pa je, da tako postopa šolski dostojanstvenik, izkušen mož, ki si šteje svojo nalogo že za dovršeno in name-rava iti v kratkem v pokoj.

Celovec. Za konzula kraljevine Jugoslavije v Celovcu je bil po izvolitvi sedanjega konzula dr. A. Novačana v narodno skupščino imenovan g. dr. Lujo Koser, tajnik ministrstva zunanjih poslov v Beogradu. Ni neznana osebnost, ker je bil že pred leti vicekonzul tukajšnjega jugoslovanskega konzulata. Jugoslovani bodo imeli v njem dobrega zaščitnika in zagovornika.

Dobje pri Ločah ob Baškem jezeru. (Vlom.) Na praznik Vnebohoda smo sedeli zvečer v veseli družbi v gostilni Talmanovi, kjer je obenem pekarija. Proti enajsti gre gostilničarka spat. Pa

kako se ustraši, ko najde sobo vlomljeno, notri pa vse premetano. Zavpije. Ko prihitimo na pomoč, je bilo že prepozno. Ropar, ki je vlomil, je odnesel v sobi skriti denar. Bilo ga je okoli 600 S. Pa tudi v sobico natakarično so vlomili in premetali vse. Pa denarja ni bilo notri. Ja, ja! Nehvaležnost je plačilo tega sveta. Koliko dobivljajo „cestninarji“ dan na dan v tej gostoljubni hiši, in to je zahvala!

Šteben pri Beljaku. (Birna.) Pa je zasijalo, prvi-krat po dolgem deževju, naše lepo junijsko sonce, ko se je pripeljal naš pomožni škof dr. Rohrachter iz Čajne na Zili sam doli k nam na birmo, v ponedeljek 3. junija popoldne. Lepo smo ga sprejeli. In tudi našo farno cerkev, katero so zatemnela že dolga desetletja, smo prej vso krasno prenovili. Kako lepa in svetla je sedaj naša božja hiša, ki je bila zidana v romanskem slogu že v 14. stoletju. In kako se zopet na novo smeji naši svetniki v na novo pozlačenih oltarjih. Tistih 2700 S, ki smo jih darovali za nje, nam bodo že na kak način vrnili. Birmanih je bilo 67 otrok. V nedeljo poprej je bila birna tudi v bližnjem Beljaku, kjer je bilo birmanih 850 otrok.

Loče ob Baškem jezeru. (Birna.) V torek 4. t. m. popoldne se je pripeljal naš pomožni škof dr. Rohrachter s svojim avtom sem na birmo v spremstvu beljaškega dekana in vseh sosednih župnikov. Mogočni naši zvonovi so zapeli, možnarji so pokali, godba je zaigrala. Tudi učitelji z vsemi šolarji in naša požarna bramba so prišli k slovesnemu sprejemu. Naš č. župnik dr. Ogris je pozdravil pomožnega škofa v latinskem jeziku. Ko smo potem zkorakali v našo mogočno baziliko, ki jo je zidal župnik Lajčacher 1752 leta in ki je 35 m dolga ter ima tri ladije, smo kar ostrmeli nad neštevilnimi električnimi lučicami, k so žarele na mogočnem velikem oltarju. Šolarji so pri izkušnji v cerkvi dobro odgovarjali. Potem si je ogledal prevz. škof cerkvene plašče, ki so bili razobešeni v stranski ladiji. Nismo vedeli, da ima naša farna cerkev toliko in tako lepih paramentov. Birmanih je bilo drugi dan 83 hirmancev. Krasno so zapeli naši cerkveni pevci. Melodija „Povsod Boga“ bo nam pela še dolgo v naših ušesih. Popoldne se je odpeljal škof na birmo v Sveče.

Drobne novice s Koroške. Odgovorno uredništvo dnevnika „Freie Stimmen“ je prevzel glavni urednik dr. Heinz Paller. — Sprejemni izpiti na samostanski gimnaziji v Št. Pavlu so 4. julija. Pogoji in znanje kot za sprejem na druge srednje šole. — Kdor se hoče peljati z zrakoplovom iz Celovca na Dunaj, plača 60 S, v Gradec 35 S, v Benetke 75 S, v Budimpešto 75 S, v Rim 170 S, v London 460 S, v Berlin 225 S, v Pariz 410 S, v Varšavo 155 S. Kogar miče in ima denar, naj se posluži tega najnovejšega prometnega sredstva! — Državni tajnik dr. Pernter se je mudil pretekli teden v Celovcu in govoril na učiteljskem zborovanju. Ob tej priliki se je dotaknil tudi slovenske manjšine in izjavil, da se bo slovensko koroško manjšinsko vprašanje vzorno rešilo. Mi samo čakamo. — Koroška je zaprosila za posojilo 2—3 milijonov S, da sanira deželno gospodarstvo. Finančni minister je poslal na Koroško strokovnjake, da preštudirajo gospodarski položaj dežele in kreditno zmožnost. — Schulvereinska majska zbirka je dala v Celovcu samem 2800 S. — Dne 1. t. m. so našli na Koroškem 9704 podpiranih brezposelnih. — V Grebinju sta trčila skupaj motociklist in kolesarka. Kolo je razbito, ženska pa nepoškodovana. — Dne 4. t. m. je v Virni vasi pri Tinjah povsem pogorelo Šmidovo gospodarsko poslopje. — V Jezernici pri Beljaku so neznani tatovi vlomili v Kovačevo gostilno in odnesli: 1400 cigaret, 185 cigar, 45 zavojčkov cigaretne tobaka in 11 zavojčkov pipega tobaka in veliko jestvin. — Pri

Paternionu se je odtrgala vsled dežja lavina in velikanska skala. Škoda je velika, vendar so ostale nasebine nepoškodovane in ni bilo človeških žrtev. Obstoja pa še nevarnost novih lavin. — Dne 28. maja je okrog 10. zvečer izbruhnil v Obrijah pri Galiciji požar v občinski kajži, ki se je razširil na Petrovo kajžo. Obe hiši sta leseni in se je dala rešiti samo živina. Poslopje je slabo zavarovano in je škoda velika.

Sv. Primož v Podjuni. (Poroka.) Sredi minulega meseca sta se tukaj poročila Vladimir Picej, p. d. Voglov, in Katica Habernik, p. d. Tranternikova v Spodnjih Vinarah, oba člana izobr. društva in dobra igralca. Nevesta je bila tudi več let knjižničarka društvene knjižnice. Društvo se njima za njuno dosedanje sodelovanje zahvaljuje in pričakuje, da ostaneta tudi znaneprej zvesta sodelavca slovenske prosvete. Da bi rosil na nju v novem domu pri Pušniku v Nagelčah božji blagoslov!

Št. Jakob v Rožu. (Smrt.) Dne 16. majnika smo spremili k večnemu počitku rajno Mečinovo mater iz Velike vasi. Več let je rajna trpela radi odprtih nog in ko so te zacelile, je morala v posteljo in umreti. Dokler je bila rajna še po koncu, je niso ovirale strašne bolečine, ampak je od zore do mraka delala, da ustvari domačiji trden temelj. To ni bilo lahko, a z združenimi močmi je šlo. In to vsled globokega verskega prepričanja. Nedeljo in prazniki so se pri Mečinu strogo priznavali tako glede obiska službe božje kakor nedeljskega počitka. „Trije ogli bodo padli, če mi umrje žena.“ je izrazil potrti mož pred njeno smrtjo. Žalujoci mož naj najde uteho v tem, da mu je dobra in skrbna žena vzgojila pridne otroke, ki bodo gotovo posnemali vzgledne rajne matere, bodisi v veri, v delu in tudi v narodni zavesti. Rajni Mečinovi materi želimo večni mir, zaostalim pa izrekamo naše sožalje!

NAŠA PROSVETA

Velik tamburaški in pevski koncert.

V zadnji številki smo že sporočili, da priredi Prosvetna zveza v Celovcu v **nedeljo dne 16. junija t. l.** ob slabem vremenu nedeljo navrh, velik

tamburaški in pevski koncert

pri Tišlarju v Št. Janžu v Rožu. Sodelujejo s posameznimi nastopi in v skupnem nastopu rožanski in podjuniški tamburaški zbori. Ta prireditev je edinstvena v kulturnem razvoju slovenske narodne manjšine na Koroškem.

Zato pričakujemo, da bodo posetili to prireditev vsi iz Št. Janža, bližnje in daljne okolice.

Osrednji odbor.

Doslednost in samozavest!

V čem je ona skrivnostna sila mladine, ki rodi nova gibanja, ruši preteklost, zmaguje nad sodobnostjo? Toliko je bila že opevana, zlasti v znani obliki nasprotja „stari — mladi“, a vse je bilo risano preveč z negativne plati, a vse premalo ali nič ni bila poudarjena resnična vsebina in temelji mladostne sile in moči. Če danes zopet v vseh idejnih smereh stopa v ospredje mladina, je prav, da spoznamo in vemo, v čem je njena resnična moč.

Brez dvoma je mladina svež, naravno pristen element v vsakokratnem družabnem sestavu. Vse njene svojine so še neizmaličene po „duhu časa“, po miljeju. A kmalu se odloči: ali ostane mladina še nadalje naravno pristna, ali pa jo trenutno življenjsko valovje odplavi. Večina navadno odplava, le malo jih vzdrži proti valovju. Ti so edini mladi tvorci, nosilci novega življenja.

V glavnem gre vselej le za dvojno mladino: ver- no — neverno, idealistično — materialistično. Ločitev po drugih vidikih so nebitvene. In prav to je značilno, da to osrednje ločilo duhov prihaja najbolj do izraza pri mladini. V tem je dokaz naravne pristnosti mladega rodu, da se namreč loči po tem, po čemer se ločiti mora. Ne kakor vsakdanje življenje, ki išče nasprotij na drugih osnovah. Ta ločitev pa rodi novo zahtevo, zahtevo po doslednosti v odločeni smeri. In ta doslednost je največja odlika mladine, je glavni vir mladostne moči! Mladina mora biti nositeljica doslednosti, kajti življenje, izmaličeno, korumpirano, preveč teče mimo in proti doslednosti. Mlad človek, ki ni dosleden na spoznani poti, je imitacija mladosti, samo mlada posoda brez mlade vsebine.

Doslednost pa daje samozavest. Samozavest pa je pogoj borbenosti, nujen temelj za zmago. Mladina pa hoče in mora hoteti borbo, mora stremeti za zmago!

Doslednost in samozavest — pogoja, brez katerih ni mladosti, ni njene moči, ni njene upravičenosti, ni zmage. Komu te lastnosti bolj manjkajo, verni ali neverni mladini? Pri nas žal neredko verni! Katera mladina pa je do teh lastnosti bolj upravičena? Verna! Ker je ona edina spoznala pravo pot, pot od sveta, stvarstva, od življenja do Boga. Zato verna slovenska mladina, pribori se do popolne doslednosti, iztrgaj si samozavest! Mlad človek, ki je brez teh lastnosti, je odložil orožje, se je vdal, preden je boj začel. Tak človek ni vreden svoje mladosti, je svojo mladost zatajal! Sodobna slovenska mladina potrebuje samo dosledne in samozavestne borce. Ljudje, ki so samo prazna posoda mladosti, nas na naši ravni, a težki poti le ovirajo. Naša bodočnost je samo v stopnjevanju doslednosti in samozavesti!

Tekma žanjic. Dobrolovaško izobr. društvo priredi v nedeljo dne 7. julija t. l. pri Eberweinu v Goselni vasi „Tekmo žanjic“. Dekleta sama in tudi društva, ki bodo poslala tekmovalke, naj pravočasno prijavijo število teh imenovanemu društvu.

Globasnica. (Materinski dan.) Skromna, a priskrbenja je bila prireditelj na Križevu v čast našim dobrim mamicam. Pri dopoldanski službi božji so se naše skrbne matere za svoj težak poklic skupno okrepčale na božjem Srcu, z njim vred in za nje je tudi mnogo otrok pristopilo k mizi Gospodovi. Popoldne je bila po običajni procesiji po polju slovesnost v cerkvi s petimi litanijami in govorom, v katerem se je stavila najboljša Mati za vzor vsem, ki z njo delijo dostojanstvo zakonitega materinstva. Nato je bila v veliki župnijski dvorani domača priprosta, a ljuba slavnost. Drug za drugim so nastopali naši malčki tako veselo in korajžno, da smo se jim kar čudili. Kosali so se med seboj, kdo bo kaj več in kaj lepšega povedel v čast in slavo ljubezni in požrtvovalnosti materinega srca in se tako vsak na svoj način odškodil za vso skrb in dobroto zlahtnih mamic, katerim so se ginjenosti in veselja kar iskriale in solzile oči. Tudi pevci so prispevali svoje k povzdigu lepe slovesnosti. Govornik pa je vzpodbujal mladino k ljubezni in hvaležnosti do materinega srca. Ogromna dvorana, ki je zelo primerna za cerkvene prireditve, je ta dan objemala najmanj 200 gostov, pa bi jih lahko sprejela še kakih sto. Pogrešali smo moško udeležbo. Naše zlate mamice pa naj Bog čuva, blagoslavlja in ohrani še dolgo, dolgo let!

Št. Janž—Glinje. Za nami je 2. junij. Bil je to res naš dan, dan spominov poln koroškega slovenskega kmetijskega naroda. Saj so nam podali vrli igralci iz Št. Janža živo podobo v igri „Miklova Zale“, katero so tod že večkrat igrali, in vendar je občinstvo tudi v nedeljo napolnilo Cingelčevo dvorano. Od vseh krajev so došli. Iz Radiš jih je bilo menda kar okoli petdeset. To je znamenje njene privlačne sile. Saj veje iz igre čisto nekaj domačega, ozka vez z domom, narodom in družino, ki podaja globoko življensko sliko. Podali so nam sliko, naši, ki rastejo in se vijejo ob Dravi. Tako je bilo globoko doživetje Zale, živo v dejanju in besedi Almire, ki je bilo srčkano podano. Tudi Mirko in Mihec sta svoji vlogi kar najljubše rešila in krivica bi bila, če ne bi pohvalili še ostale igralce, ki so nam v besedi in dejanju polnili srca. S takimi prireditvami si društvo veča ugled med ljudstvom, ki mu je hvaležno in daje zahvalo v razpoloženju vseh, ker lepo in prijetno je, če se znajde, kot da smo se znašli v nedeljo, slovenska družina skupaj.

Dobrla vas. (Slednji vitez Reberčan.) Na binokšno nedeljo so nas naši vrli društveniki razveselili z igro „Bilštanj in Reberca“. Špicarjeva dramatisacija povesti „Slednji vitez Reberčan“, ki jo je spisal Ožbej Ilauing in jo je založilo Politično in gospodarsko društvo v Celovcu. Kdor je videl igro, mora brati tudi povest! Podajanje igre je bilo zelo povoljno. Krasen dan in udeležba sijajna, saj je dejanje igre na naših tleh. Izraža se želja, da bi se igra ponovila. Čeprav je bilo med igralci precej novincev, so se brez izjeme v vloge dobro vživeli in jih povoljno rešili. Radost je bilo opaziti med gledalci in igralci. Pred igro pa je imel zastopnik Prosvetne zveze vzpodbuden govor.

GOSPODARSKI VESTNIK

Silaža.

Ker je denarna kriza zadela predvsem kmeta, mu hočem dati nekaj navodil glede umetnega krmjenja, da si lahko svoj položaj izboljša, in to je silaža. Najboljša stavba je okrogla silaža s streho iz betona, da ne pride voda do krme. Za odtok vode v jami je tudi poskrbeti. Najboljši in najcenejši način zgradbe je sledeči: Skopljemo jamo in jo obložimo z deskami ali slamo. Velikost jame je odvisna od števila živine. Za eno glavo potrebujemo 2 kubična metra. V to jamo napravimo 1500 kg umetne krme, s katero lahko krmimo 100 dni. Za mlajše glave potrebujemo $\frac{1}{2}$ te krme. Ko je jama polna, jo moramo dobro pokriti. Najprej s slamo ali z deskami, potem še z zemljo, da ne pride do krme dež in mraz, ker to škoduje.

S čim napolnimo jamo? V eno jamo zberemo najboljšo travo, deteljo, koruznico in grahovko, če le mogoče v cvetju. Zrežemo vse to s slamoreznicco na 5 cm dolgo in zmešamo. Ravnati je kakor pri zelju, kadar ga polagamo v kadi, to se pravi, treba ga je dobro stlačiti, da ni zraka, ker ta povzroči plesnobo. Če pa imamo večje jame, lahko tlačimo z živino. V drugo jamo damo fižolovko, krompirjevko, loček, listje, pesno listje i. dr. To krmo iz druge jame uporabljamo v primeru, če krmila zmanjkajo in lahko na ta način preživimo živino, da je ni treba prodati spomladi za vsako ceno. Repo in listje ni dobro poleg druge krme mešati, ker odda veliko vode; če pa jo, moramo dati vmes debelo plast rezanice. V pričetku živina ne je rada te krme, zato ji damo prve tri dni samo do 3 kg na dan ter zvišujemo do 15 kg dnevno na glavo. Najprej krmimo z rezanico ali senom, nazadnje pa s silažo.

Naj navedemo še kratko prednosti silo-naprave. Če v košnji dežuje in bi se v kopicah seno sparilo, dobimo s silažo še prvovrstno krmilo, kar s sušenjem ne moremo doseči. Julija in avgusta, ko je trava že grenka in stara, je živina ne uživa rada. Micka tudi ne da veliko. Pomagamo si s silažo ker ima v sebi beljakovino in razne vitamine. Posebno priporočljiva je naprava za kraje, kjer v tem času ni pašne. Če deteljo posušimo, pustimo cvetje in listje na polju in pod kozolcem, za krmo pa nam ostanejo same palice, kar pri umetnem krmjenju ni. V jeseni lahko damo v jamo tretjo deteljo in podrgnemo vse, kar je zelenega brez listja, torej tudi v času, ko ni mogoče več sušiti in vse to ne moremo porabiti za krmjenje. — Pri molzni živini je paziti na to, da se vedno prej pomolze in mleko odstrani, ker ima silaža oster duh, da se ga mleko ne navzame.

P. D. „Kmetovalec.“

Velikovški trg. Jajca 7—8 g, kure 4—5 S, sirovo maslo 2—3 S, pšenica 40, rž 28 g, oves 24 g, proso 22—24 g, ječmen 23 g, krompir 12 g.

ZANIMIVOSTI

Zanimivosti iz sveta. Na Dunaju je policija odkrila tajno nar.-soc. propagandno in poročevalsko centralo. V zvezi s tem je bilo več vplivnih oseb aretiranih. Zveze vodijo na Madžarsko, odkoder so dobivali tudi denar. Preiskava se vrši dalje. V zvezi s tem je bil izgnan rajhovski poročevalec dr. Hartmaier. — Na Dunaju se pusti vsak dan sodnijsko ločiti povprečno 20 parov. — Neki avtobus z 10 potniki, ki so se vračali z neke zabave, je na Dunaju trčil z vso hitrostjo v tramvaj. Avtobus je popolnoma zdrobljen. Pet ljudi je obležalo na mestu mrtvih, drugih 5 pa je nevarno ranjenih. — Avstrija ima v razmerju z drugimi državami najvišje število visokošolcev, namreč okrog 25.000. Zato je umljivo, če se razpravlja o tem, da bi se visokošolska študijska doba podaljšala za nekaj tedajev. — Notranjega posojila je bilo podpisanega 175 milijonov S, to je vsota, ki je bila razpisana. V kratkih letih 3 notranja posojila govore, da je Avstrija gospodarsko močna. — Luegerjevi dvojni šilingi pridejo v promet 14. t. m. — Novi avstrijski poslanik v Beogradu je opolnomočeni minister Henrik Schmid. Dosedanji poslanik Herman von Ploennies je stopil v pokoj. — Francija: Lavalova vlada je v parlamentu prodrla s pooblaštilnimi zakoni o pobijanju špekulacije in zaščito

franka. — Na seinskem nabrežju je eksplodiral bencinski voz, ki so ga natovorili s 4000 l bencina. Pri eksploziji je šinil pod nebo velikanski steber plamena, ki je objel bližnje hiše. Človeških žrtev ni bilo. — Ostale države: Na predsednika urugvajske republike je izvršil bivši narodni poslanec atentat. Predsednik je bil samo lažje ranjen v nogo. Atentatorja so zaprli in ga le težko obvarovali pred linčanjem. — Preprečen je bil tudi atentat na vlak, s katerim se je vozil abesinski cesar. — O potresu v Beludžistanu se dodatno poroča, da znaša škoda 3,5 milijona funtov in da je najmanj 40.000 smrtnih žrtev. Radi nevarnosti kužnih bolezni je odrejena preselitev preživelih. — Zagrebški knezoškof dr. Ante Bauer je obiskal v Beogradu razne ministre in predal princu regentu Pavlu spomenico o položaju v njegovi nadškofiji in o zadnjih dogodkih na Hrvaškem. — Blizu Harkova na Ruskem je skočil s tira brzovlak: 4 osebe ubite, 27 hudo ranjenih. — Anglija je imela v maju 2,044.751 brezposelnih. — Dr. Beneš se je mudil pretekli teden v Moskvi. Temu potovanju se pripisuje velik političen pomen. Moskvo so obiskali tudi češki letalci. Poleg tega je Češkoslovaška dovolila Rusiji višje posojilo za odplačilo dolgov, ki so nastali vsled izvoza blaga v Rusijo.

880 km po trebuhu. Dva Inda, starejši Mukchand in mlajši prodajalec slaščic Bhikamal, sta se odločila za skupno romanje v hram v Badranatu na Himalaji. V Indiji kot deželi romanja bi to ne bilo nič posebnega; toda ta dva pobožna moža sta med romarji menda edinstvena, kajti vso dolgo pot od New Delhi do Badranata, dolgo 880 km, se hočeta plaziti po trebuhih in upata doseči svoj cilj v osmih mesecih. Seveda sta tudi prepričana, da pojdetta gorka v nebesa, če bi ju na poti doletela smrt. Plaziti se 880 km po trebuhu je gotovo žrtev, ki mora imponirati bogovom. Mukchand je že vaju plaziti se po trebuhu, ker se je v desetih tednih priplazil iz svojega rojstnega kraja Patali do New Delhi; ta pot je dolga 240 km. Njegov tovariš Bhikamal pa nastopi čudno romarsko pot šele v New Delhi. Hram v Badranatu je cilj mnogih romarjev. Zgrajen je bil baje pred osem sto leti.

Židje se ne smejo kopati. V mestnem kopališču v Ulmu v Nemčiji je nastala ob otvoritvi letošnje kopalne sezone velika rabuka, ko so se tam pojavili Židje. Na zahtevo meščanov je morala mestna občina prepovedati Židom kopanje v mestnem kopališču. Tako izvaja sodobna Nemčija svoj boj proti Židom.

Krava na meji. Nekemu kmetu v vasi Sachrang na Bavarskem je zbolela krava. Mož se je odločil, da povpraša za svet najbližjega živinozdravnika, ki pa je žal na oni strani meje, na Tirolskem. Kakor znano, pa je bila meja med obema državama ta čas strogo zaprta za ljudi, kakor tudi za krave. Kmeta pa to ni odstrašilo. Tirolskega živinozdravnika je pozval telefonično na mejo in še sam je prišel z bolno živaljo tja. Postavila sta jo natančno med obe državi na mejno črto in živinozdravnik je pričel svoje delo. Obojestranski graničarji so to priliko sicer porabili za vneto politično prepiranje, krava pa je zdravniku pokazala jezik in se dala mirno zdraviti.

Kokoši so ukanili. Nemški inženjer Hausner je strokovnjak za svetlobno tehniko. Nedavno je začel delati poizkuse s kokošmi, o katerih je znano, da se strogo držijo svojega reda podnevi in ponoči. V kurnik je vključil ob 3. uri zjutraj električno luč. Kokoši so se zbudile in mislile, da je dan, pa so začele jesti. Začele so nato redno in pogosto nesti. Inženjer trdi, da so mu v decembru nanesle trikrat več kot v drugih mesecih. Več kot eno jajce mu pa seveda doslej dnevno še ni znesla nobena kokoš.

Inserirajte v „Koroškem Slovincu“!

Hiša v Šebnu pri Beljaku, p. d. pri Celnjaku, 5 minut od železniške postaje, blizu Baškega jezera, 4 sobe, kuhinja, shramba in gospodarsko poslopje za 4 govede, 1 oral travnika s sadjem, na prodaj. Cena 5600 S. Dopise na: J. Hochmüller, Maribor, Jugoslavija. 49